

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců Mgr. Jana Kašpara a Mgr. Kamila Tojnera v právní věci žalobců: **a) V.Š., b) Z.Š.**, oba zast. JUDr. Radkem Ondrušem, advokátem, se sídlem Těsnohlídkova 9, Brno, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 11, Praha 5, za účasti: **I) A.H., II) M.H.**, oba zast. JUDr. Drahoslavou Zbořilovou, advokátkou se sídlem Jungmannova 5, Praha 1, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 6. 2011 čj. 131193/2011/KUSK sp. zn. SZ 117850/2011/KUSK REG/Ru

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění

Žalobci se podanou žalobou domáhají přezkoumání rozhodnutí žalovaného uvedeného v záhlaví, kterými bylo zamítnuto jejich odvolání proti rozhodnutí Obecního úřadu Líbeznice, stavebního úřadu (dále jen stavební úřad) ze dne 15. 3. 2011 č.j. 00332/07/SÚ/25 sp.zn. 00332/07/SÚ, kterým byla zamítnuta žádost žalobců o dodatečné povolení stavby „oplocení severní hranice pozemku parc. č. 103/13 v katastrálním území Čakovičky“ (dále jen stavba).

V první žalobní námitce žalobci poukazují na to, že jediným důvodem pro vydání žalobou napadeného rozhodnutí je převzatý závěr stavebního úřadu, že žalobci neprokázali neexistenci rozporu dodatečně povolované stavby s obecnými požadavky na výstavbu, konkrétně s ust. § 25 odst. 1 vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území (dále jen vyhláška OTP), tedy v tomto případě vzájemnými odstupy staveb, které jsou nutné pro údržbu plotu, a sice kvůli existenci blízkého plotu osob zúčastněných na řízení.

Rozhodnutí stavebního úřadu neobsahuje odkaz na stavební povolení či ohlášení, kterým by byla oprávněnost této stavby doložena. Je to proto, že v průběhu správního řízení v prvním stupni nebyl v rámci ústního jednání proveden postupem dle § 53 odst. 6 správního řádu důkaz listinou, která by prokazovala, že existuje platné územní rozhodnutí na danou stavbu, případně zda tato stavba byla zákonným způsobem platně povolena či ohlášena. Takový důkaz nebyl proveden ani postupem podle ust. § 51 odst. 2 správního řádu.

Aniž by takový důkaz byl proveden, konstatoval žalovaný, že ve spise je založena úředně ověřená kopie povolení drobné stavby ze dne 15. 12. 1997. Pokud by ale žalovaný takový důkaz skutečně provedl, bylo by mu z uvedené listiny zřejmé, že tento důkazní prostředek dokazuje něco úplně jiného. Jedná se o listinu, která se vztahuje k úplně jinému plotu. Stavební úřad jistě nemůže zastávat názor, že jestliže byla osobám zúčastněným na řízení povolena stavba plotu, byla jim povolena stavba plotu kdykoliv a kdekoliv se jim zamane. V tomto řízení jde o plot, který se nachází u hranic pozemku žalobců parc. č. 103/13 v katastrálním území Čakovičky, jedná se tedy o plot desítky metrů vzdálený od plotu původního a povoleného a rozhodně tedy o plot jiný.

Žalovaný opřel své rozhodnutí o úvahu, že blízkost plotu žalobců k plotu osob zúčastněných na řízení je důvodem pro rozpor s veřejným zájmem. To by snad platilo tehdy, pokud by jeden plot byl povolený a druhý nikoliv. Pak by bylo možno uvažovat o tom, zda nemá zatím nepovolený plot ustoupit údržbě plotu již povoleného. Nicméně v tomto případě není plot povolen. Pokud za současné existence dvou vzájemně se vylučujících nepovolených staveb dá stavební úřad přednost jedné z nich, aniž by se vypořádal s touto skutečností, porušil by zásadu rovnosti. Žalobci absenci tohoto povolení namítali, stavební úřad však jejich námitku nevyslyšel. Dokonce ani nezahájil řízení o odstranění stavby plotu osob zúčastněných na řízení, naopak konstatoval, že existence plotu je stranám známa a že jeho právní existenci není třeba prokazovat. Je tedy zřejmé, že této otázce opravdu žalovaný nepřiložil žádnou důležitost.

Ve druhé žalobní námitce žalobci namítají, že je nepřezkoumatelný závěr správních orgánů o porušení ust. § 25 odst. 1 vyhlášky OTP za situace, kdy není konstatováno, o jak velký odstup se má v daném případě jednat. Ustanovení uvádí, že vzájemné odstupy staveb musí mimo jiné umožňovat údržbu staveb. Stavební úřad však nikde v odůvodnění neuvádí, který z důvodů požadavků na odstup je důvodem vydání napadeného rozhodnutí a jak velký odstup měl být v případě daných staveb zachován. Přestože to žalobci namítali, žalovaný pouze rekapituloval závěr stavebního úřadu a zcela na něj odkázal. V tomto směru je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro absenci odůvodnění.

Rozhodnutí je nepřezkoumatelné i díky vadám v té části odůvodnění, že se přiklání k názoru stavebního úřadu, protože žalovaný uvádí, že vzdálenost mezi pilířem a plaňkovým plotem je 5 cm. Opomíjí tak skutečnost, že pilíře jsou na plotě jen v určitých odstupech, také plaňky jdou na plotě měnit za pomoci vrutů či hřebíků jen z jedné strany. Odvolací orgán však nespecifikuje, proč by nešla provádět údržba, ze samotné vzdálenosti to totiž nevyplývá.

Ve třetí žalobní námitce žalobci uvádějí, že stavební úřad opomíjí faktický stav, neboť plot osob zúčastněných na řízení je napaden dřevokaznou houbou, a to nikoliv zvenčí, ale zevnitř, tedy na té straně, ke které mají osoby zúčastněné na řízení nerušený přístup. Houba však prokazuje, že údržbu, na níž se odvolávají, stejně neprovádějí, ačkoliv by mohly. Je tedy přepjatým formalismem předpokládat u nich něco, co nečiní a čím životnost plotu sami zkracují.

Žalobci dále uvedli, že už z místního šetření je zřejmé, že původní plot přestal plnit svoji funkci a jeho existence je nadále nedůvodná. Odhlédneme-li od skutečnosti, že původní plot z důvodu své nedostatečné výšky 1,5 m neplnil svoji funkci bezpečného oddělení

pozemků a navíc svojí absolutní propustností imisi rušil pohodu bydlení, je zcela proti hmotněprávní logice dodatečně nepovolit existující stavbu plotu, která plní svoji funkci, při existenci z pohledu žadatelů zcela nefunkční stavby osob zúčastněných na řízení (odhlédnuto od faktu, že je tato stavba nepovolená). Z pohledu žalobců je jako zjevná nespravedlnost vnímáno eventuální nařízení odstranění stavby neprůhledného plotu v hodnotě desítek tisíc korun ve prospěch nedostatečně propustného nízkého plotu umožňujícího sousedům rušit pohodu bydlení žadatelů.

Stavební úřad v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že žadatel nemá možnost svoji žádost doplňovat, neboť pro její doplnění měl dostatek prostoru. V odůvodnění jeho rozhodnutí se však neuvádí, co z jeho pohledu žádost neobsahuje a co žadatelé nedoplnili. V tomto směru je odůvodnění zcela nepřezkoumatelné, neboť nebylo zřejmé, jakými vadami žádost dle názoru stavebního úřadu trpí a jaké podklady či skutečnosti žadatel nedoplnil či jaké vady neodstranil. Namítanou nesprávnost a nepřezkoumatelnost prvostupňového rozhodnutí však žalovaný ani nevyvrátil ani se s ní nevypořádal v odůvodnění.

V páté žalobní námitce žalobci uvádějí, že neměli možnost se postupem podle ust. § 36 odst. 3 správního řádu seznámit s podklady pro vydání rozhodnutí. V nalézacím řízení dále nebyly postupem dle ust. § 53 odst. 6 správního řádu provedeny listinné důkazy. Z tohoto důvodu nemají žalobci zákonný podklad pro předložení námitek proti konkrétním listinám, neboť dle jejich názoru nebyla v předmětném řízení zákonným způsobem provedena kterákoliv z těch, které jsou založeny ve spise, s výjimkou žádosti a jejích příloh, která se jako důkaz listinou neprovádí.

V šesté žalobní námitce žalobci namítají, že správní orgány nezkoumaly plnění požadavku souladu povolení či odstranění stavby s otázkou veřejného zájmu a tento posoudily pouze formálně. Vymezení veřejného zájmu ve stavebním řízení se však dle žalobců nevyčerpává požadavkem souladu s územně plánovací dokumentací. (Pozn. soudu: soulad stavby s územně plánovací dokumentací však ve správním řízení posuzován nebyl, jde nejspíše o chybu v psaní a žalobci měli na mysli soulad stavby s obecnými technickými požadavky na výstavbu.)

V daném území není kromě shora uvedeného neoprávněné stavby plotu žádný zájem, pro který by byla stavba plotu žalobců v rozporu s veřejným zájmem, respektive pro který by tento mohl být nadřazen subjektivnímu právu vlastníka využívat svoji nemovitost a chránit ji před nahlážením souseda a dalšími negativními vlivy. Žalovaný pouze konstatoval existenci stavby plotu, s otázkou proporcionality chráněných práv se však nijak nevyrovnal. Takové rozhodnutí proto považuje žalobce za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

Veřejnoprávní povinnost stavebního úřadu nařídit odstranění stavby, která má zřejmě následovat po napadeném rozhodnutí, je přitom sankcí, pro níž musí být splněny všechny zákonné podmínky, včetně zásad správního trestání a není, jak se domnívá žalovaný, automatickým postupem. V daném případě všechny relevantní okolnosti pro to, aby mohlo k takovému postupu být přikročeno, nezkoumal ani stavební úřad ani žalovaný. Sankci odstranění stavby však lze uložit mimo jiné jen za splnění podmínek společenské nebezpečnosti sankcionovaného jednání pro společnost. Ta v daném případě postrádá jak základ (žalobce stavěl na vlastním pozemku a nijak neingeruje do práv a chráněných zájmů druhých), tak i další relevanci, k žádnému skutečnému dotčení veřejného zájmu nedošlo.

Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě uvedl, že bylo povinností žalobců, aby ozřejmili v prvoinstančním řízení, jak bude naplněno ust. § 25 odst. 1 vyhlášky OTP, tj. že odstup od sousední stavby plotu osob zúčastněných na řízení je dostatečný, jak bude

umožněna údržba staveb a užívání prostoru mezi stavbami pro technické či jiné vybavení, například technickou infrastrukturu. Toto žalobci v tomto řízení neprokázali. Je dále důležité upozornit, že žalovaný ve svém rozhodnutí uvedl, že v souladu s ust. § 154 odst. 1 písm. a) stavebního zákona jsou vlastníci stavby povinni udržovat stavbu podle § 3 odst. 4 stavebního zákona po celou dobu její existence. Údržbou stavby se rozumí práce, jimiž se zabezpečuje její dobrý stavební stav tak, aby nedocházelo ke znehodnocení stavby a co nejvíce se prodloužila její užitelnost. Za udržovací práce dřevěného plotu lze považovat provádění nátěr a výměnu jednotlivých planěk. Odstupová vzdálenost 5 cm mezi pilířem zděného plotu a dřevěným plotem však tyto práce neumožňuje provést.

K námitkám týkajícím se nelegálnosti stavby plotu osob zúčastněných na řízení žalovaný uvedl, že již v devadesátých letech se na jižní hranici pozemku parc. č. St.18 v katastrálním území Čakovičky nacházel plaňkový plot a po zakoupení pozemku parc. č. 103/18 byl tento plot posunut na jeho jižní hranici. Posunutí plaňkového plotu bylo jako ohlášení oznámeno dne 10. 12. 1997 Obecnímu úřadu Čakovičky. Ten dne 15. 12. 1997 vydal souhlasné sdělení označené jako povolení drobné stavby. Právní zástupce žalobců zaslal stavebnímu úřadu dne 23. 2. 2010 vyjádření k podkladům pro rozhodnutí, kdy uvádí, že podklady, které má stavební úřad k dispozici, považují žalobci za dostačující pro vydání rozhodnutí, čímž stvrzují, že se seznámili s podkladem pro rozhodnutí, tedy i s tímto povolením drobné stavby, které je součástí spisu a které stavební úřad obdržel dne 8. 1. 2010.

Tvrzení žalobců, že povolení se vztahuje k jinému plotu, je zcela zavádějící. Obecní úřad Čakovičky vydal povolení stavby pro pana H. (v té době ještě paní H. nebyla spoluvlastníkem). V té době se nemohlo jednat o jiný než tehdy stávající plot, tedy posunutí tyčkového plotu na jižní straně. Teprve v roce 2006 vydal stavební úřad souhlas k ohlášení drobné stavby oplocení na pozemku parc. č. 103/18, ale je třeba zdůraznit, že se jedná o oplocení směrem k pozemku parc. č. 103/14 v délce 9 m a provedení z dřevěných výplní. Při hranici pozemku žalobců je situován pouze nezaměnitelný plaňkový plot osob zúčastněných na řízení a nepovolená stavba zděného oplocení žalobců.

Žalovaný je přesvědčen, že nelze pochybovat o povolení plotu Obecním úřadem Čakovičky v roce 1997. Jako neopodstatněnou považuje žalovaný úvahu žalobců, že stavební úřad nikde v odůvodnění neuvádí, jak velký odstup měl být v případě nových staveb zachován. K tomu je třeba uvést, že z logiky věci vyplývá, že údržbu oplocení ve spáře 5 cm nelze provádět. Žalobci postavili své zděné oplocení a je nutno podotknout, že neoprávněně bez povolení stavebního úřadu, a proto to měli být právě žalobci, kteří měli prokázat, zda je údržba ve vzdálenosti od jejich nepovolené stavby možná.

K poukazům žalobců na neprováděnou údržbu plotu osob zúčastněných na řízení poukázal na to, že předmětem řízení není řešení faktického stavu stavby na sousedním pozemku. Tvrzení, že výška oplocení osob zúčastněných na řízení je zcela nedostatečná, nemá oporu v právních předpisech, které nestanoví žádnou povinnost oplotit ani žádné zákonné limity, pokud jde o výšku oplocení.

K námitce nespravedlnosti žalovaný poukázal na to, že spravedlnost musí být zachována na základě stavebního zákona, a proto si měli žalobci před započítím stavby požádat o povolení a nezpochybňovat sousední stávající stavbu.

K údajné námitce nemožnosti seznámit se s podklady pro rozhodnutí žalovaný poukázal na to, že žalobci dne 19. 11. 2008 požádali o dodatečné povolení změny stavby. Po dvojím zrušení rozhodnutí stavebního úřadu v odvolacím řízení stavební úřad dne 23. 11. 2010 oznámil pokračování v řízení, nařídil k projednání žádosti ústní jednání spojené s ohledáním na místě na den 11. 1. 2011. Účastníci byli upozorněni, že námitky a případné důkazy mohou uplatnit při tomto ústním jednání a že mohou nahlížet do podkladů rozhodnutí

v jednacích dnech v kanceláři stavebního úřadu. Tím byl podle názoru žalovaného splněn postup dle ust. § 36 odst. 3 správního řádu.

K otázce zkoumání proporcionality veřejného zájmu žalovaný poukazuje na to, že stavbu nelze dodatečně povolit, neboť je v rozporu s obecnými požadavky na výstavbu a důkazní břemeno prokázání souladu stavby s veřejným zájmem spočívá na stavebníkovi nikoliv na něm.

K tomuto vyjádření podali žalobci repliku, ve které především upozorňují, že žalobci získali pro předmětnou stavbu plotu platné stavební povolení a poté ji realizovali. Teprve následně bylo stavební povolení kvůli formálnímu pochybení stavebního úřadu zrušeno. Žalobci tedy nejsou „černými“ stavebníky, když příčinou nedostatku stavebního povolení není jejich liknavost či svévole, ale nezákonný postup stavebního úřadu. Stavební úřad tedy žádá odstranit kvalitní a drahý zděný plot, který byl povolen (a povolení bylo zrušeno), a to z důvodu, že brání údržbě nepovoleného nekvalitního plotu osob zúčastněných na řízení.

Žalobci nesouhlasí s tvrzením žalovaného, že o povolení plotu „nelze pochybovat“ a že osoby zúčastněné na řízení nebyly „v dobré víře“. Pokud žalovaný dospěl k závěru, že se jednalo pouze o posunutí plotu, jde o tvrzení zcela nepravdivé. Pokud byl povolen plaňkový plot na pozemku č. 18 v roce 1997, pak se povolení vztahuje pouze na tento a žádný jiný plot. V té době navíc osoby zúčastněné na řízení pozemek č. 103/18 nevlastnili. Jestliže byl po dokončení tohoto pozemku postaven nový plot, bylo potřeba nové povolení, avšak takové rozhodnutí či opatření není součástí spisu, protože neexistuje. Jestliže žalovaný je opačného názoru, nechť předloží potřebná rozhodnutí a spis. Aniž by byl takový důkaz proveden, konstatuje žalovaný, že ve spise je založena úředně ověřená kopie povolení drobné stavby ze dne 15. 12. 1997, která se vztahuje k oplocení osob zúčastněných na řízení. Pokud by ale odvolací orgán takový důkaz skutečně provedl, bylo by mu zřejmé, že tento důkazní prostředek dokazuje něco úplně jiného, neboť listina se vztahuje k úplně jinému plotu. Plot, o který v tomto řízení jde, se nachází u hranice pozemků žalobců parc. č. 103/13 a jedná se tedy o plot desítky metrů vzdálený od plotu původního a povoleného, rozhodně tedy o plot jiný, postavený na pozemku, který osobám zúčastněným na řízení v roce 1997 ještě ani nepatřil.

Žalobce nesouhlasí ani s tvrzením žalovaného, že z logiky věci údajně vyplývá, že plaňkový plot nelze udržovat. Takový závěr považují za nepřezkoumatelný a vadný, neboť žalovaný neuvádí, co je jeho „logika věci“. Stavební úřad nikde v odůvodnění neuvádí, jak velký odstup měl být v případě daných staveb zachován. Přestože to žalobci namítali, odvolací orgán pouze rekapituloval závěry stavebního úřadu a zcela se na ně odkázal.

Nad rámec výše uvedeného žalobci poukázali na to, že předmětný plot osob zúčastněných na řízení je postaven z použitých železničních pražců. Toto je dlouhodobě kritizováno jak ekologickými organizacemi, tak státními institucemi a nakonec i orgány evropskými. Plot je rizikem pro životní prostředí a je fakticky postaven v rozporu s právními předpisy z odpadu (a správní úřady to ví nebo alespoň vědět mají).

Městský soud v Praze žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, přezkoumal v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán, a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Ze správního spisu vyplývají následující skutečnosti:

Dne 22. 3. 2007 vydal stavební úřad pod čj. 00332/07/SÚ/1 pro předmětnou stavbu plotu územní souhlas. Z podnětu osob zúčastněných na řízení byl tento územní souhlas zrušen usnesením stavebního úřadu ze dne 1. 8. 2008 čj. 00332/07/SÚ/2, neboť pro vydání územního souhlasu nebyly splněny podmínky (chyběl souhlas vlastníků sousedních pozemků – osob zúčastněných na řízení).

Opatřením ze dne 14. 10. 2008 stavební úřad oznámil zahájení řízení o odstranění stavby. Dne 19. 11. 2008 požádali žalobci o dodatečné povolení.

Rozhodnutím ze dne 19. 1. 2009 čj. 00332/07/SÚ/7 byla stavba dodatečně povolena. Rozhodnutím žalovaného ze dne 29. 4. 2009 čj. 049812/2009/KUSK bylo toto rozhodnutí zrušeno k odvolání osob zúčastněných na řízení a věc vrácena stavebnímu úřadu k novému projednání, neboť žalovaný dospěl k závěru, že rozhodnutí stavebního úřadu je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

V dalším řízení bylo ze strany osob zúčastněných na řízení doloženo ohlášení ze dne 10. 12. 1997 mj. na „posunutí tyčkového plotu na jižní straně (přikoupení poz.)“ a k tomu souhlas Obecního úřadu Čakovičky. Dále je ve spise založeno sdělení stavebního úřadu – souhlas s ohlášením „oplocení na pozemku parc. č. 103/18 ... směrem k pozemku parc. č. 103/14 v délce cca 9m“ vydaný dne 16. 2. 2006 pod čj. 00187/06/1/SÚ.

Opatřením ze dne 4., 2. 2010 stavební úřad vyrozuměl o tom, že spis byl doplněn o „doklady, jenž se týkají povolení stavby jejich oplocení“. Podle protokolu ze dne 10. 2. 2010 si žalobci osobně pořídili ze spisu kopie těchto dokladů.

Rozhodnutím ze dne 29. 3. 2009 čj. 00332/07/SÚ/16 byla stavba dodatečně povolena. K odvolání osob zúčastněných na řízení bylo i toto rozhodnutí zrušeno rozhodnutím žalovaného ze dne 13. 7. 2010 čj. 098584/2010/KUSK a věc vrácena stavebnímu úřadu k novému projednání, zejména pro rozpor stavby s obecnými technickými požadavky na výstavbu.

Rozhodnutím stavebního úřadu ze dne 15. 3. 2011 čj. 00332/07/SÚ/25 byla žádost o dodatečné povolení stavby zamítnuta. Proti tomuto rozhodnutí podali žalobci odvolání, které bylo zamítnuto žalobou napadeným rozhodnutím.

Městský soud v Praze věc posoudil takto:

V první žalobní námitce žalobci namítají, že plot osob zúčastněných na řízení je nepovolenou stavbou. Takové tvrzení je však v rozporu s obsahem správního spisu. V něm je založena kopie ohlášení drobné stavby adresovaného Obecnímu úřadu Čakovičky ze dne 10. 12. 1997 učiněného A.H. jako tehdejším výlučným vlastníkem sousedního pozemku, jímž ohlašuje provádění prací při „rekreačním objektu“ čp. X v k. ú. Čakovičky, přičemž součástí výčtu prací je mj. tato položka: „posunutí tyčkového plotu na jižní straně (přikoupení poz.)“. K tomuto ohlášení je ve spise založena úředně ověřená kopie souhlasného sdělení Obecního úřadu Čakovičky ze dne 15. 12. 1997, v němž je uvedeno, že nemá proti provedení drobné stavby uvedené v ohlášení podle § 57 odst. 2 tehdy účinného zákona č. 50/1976 Sb. námitek. V úvodu tohoto ohlášení je přitom uvedeno, že jde o reakci na ohlášení drobné stavby na pozemku č. p. X v k. ú. Čakovičky.

Soud považuje tyto doklady za jednoznačný důkaz legálnosti předmětného plaňkového oplocení manželů H. Žalobcům lze přitakat snad jedině v tom, že z čistě formálního hlediska lze v obou listinách vysledovat určité formulační vady. Stavební zákon (ani tehdy účinný ani nynější) nezná pojem „posunutí stavby“ a v případě posunutí plotu se tedy formálně musí jednat o odstranění původního plotu a realizaci nového oplocení (i v případě, pokud by při

výstavbě nového plotu byly využity stavební prvky získané demontáží oplocení na původním místě). Jde nicméně o formulaci zcela srozumitelnou, nevzbuzující pochybnosti – vzdálenost, o niž byl plot „posunut“ ostatně činí pouhých cca 5 m (nikoli desítky metrů, jak tvrdí žalobci v žalobě). Stejně tak je tomu, pokud jde o popis umístění nově realizovaného oplocení v terénu. V textu ohlášení sice není výslovně uvedeno, kde přesně se má nově budované oplocení nacházet, ale z jeho textu zřetelně vyplývá, že důvodem těchto stavebních prací je přikoupení pozemku a je tedy jasné, že nově budovaný plot se bude nacházet na nově vzniklé jižní „vlastnické hranici“, tj. na hranici pozemků parc. č. 103/18 a 103/13 v k. ú. Čakovičky – na jižní straně objektu čp. X. Na tom nemůže změnit nic ani to, že v souhlasném sdělení k tomuto ohlášení je uveden pouze pozemek parc. č. St. 103/18 v k. ú. Čakovičky a že v samotném ohlášení není údaj o pozemku uveden vůbec.

Soud je přesvědčen, že je-li smysl obou listin zřejmý, nemohou být jejich formální nedostatky kladeny s odstupem více než deseti let k tíži stavebníkům, ať už jde o formální nedostatky v ohlášení způsobené stavebníky (na něž však měli být ze strany obecního úřadu upozornění a vyzvání k jejich odstranění) anebo nepřesné označení pozemku ze strany obecního úřadu, tj. státu.

Prvoinstanční rozhodnutí stavebního úřadu odkaz na povolení tohoto oplocení skutečně neobsahuje. K odvolací námitce žalobců však žalovaný tento nedostatek v odůvodnění zhojil, když správně poukázal na ohlášení drobné stavby z roku 1997 zmíněné shora. Pro úplnost je třeba poznamenat, že ve spise se nachází také sdělení stavebního úřadu ze dne 16. 2. 2006, jímž stavební úřad souhlasil se stavbou plaňkového oplocení na hranici mezi pozemkem manželů H. parc. č. 103/18 v k. ú. Čakovičky a pozemkem parc. č. 103/14 v k. ú. Čakovičky. V tomto případě jde skutečně o oplocení, které se nachází jinde, než nyní projednávané zděné oplocení žalobců a pro posouzení věci tedy nemá tento dokument žádný význam.

S tím souvisí i pátá žalobní námitka, podle níž žalobci údajně neměli možnost seznámit se s podklady pro rozhodnutí a vyjádřit se k námitkám jiných účastníků a dále že v řízení nebyly postupem dle § 53 odst. 6 správního řádu provedeny listinné důkazy.

Ve vztahu k nemožnosti seznámit se s podklady pro rozhodnutí je třeba uvést, že před vydáním posledního rozhodnutí stavebního úřadu bylo ve věci na den 11. 1. 2011 svoláno ústní jednání spojené se šetřením na místě samém, kterého se však žalobci ani jejich zástupce nezúčastnil. Tím se tak žalobci sami připravili o možnost seznámit se s aktuálním stavem správního spisu a všemi shromážděnými podklady pro rozhodnutí. Kromě toho není z žaloby zřejmé, s kterými konkrétními podklady založenými ve správním spise se žalobci nemohli seznámit, případně ke kterým dokladům jim nebylo umožněno se vyjádřit.

Žalobci se domnívají, že listiny založené ve správním spise (s výjimkou jimi podané žádosti a jejích příloh) jsou procesně nepoužitelné, jelikož tyto listiny nebyly provedeny k důkazu ve smyslu § 51 odst. 2 a § 53 odst. 6 správního řádu a z tohoto důvodu nemají ani důvod k tomu, aby se k těmto listinám vyjadřovali. S tímto tvrzením soud nemůže souhlasit.

Z formulace této žalobní námítky není zřejmé, v čem měli být popsáným postupem správních orgánů žalobci zkráceni na svých právech. Ze správního spisu je zřejmé, že žalobci měli možnost se se všemi listinami, které sloužily jako podklad pro rozhodnutí správních orgánů, seznámit, naposledy při ústním jednání před stavebním úřadem dne 11. 1. 2011, k němuž se žalobci sice nedostavili, což však musí jít k jejich tíži. Listiny rozhodné pro zamítnutí žádosti o dodatečné povolení stavby však byly do správního spisu založeny již dávno předtím. Žalobci tedy nebyly nijak zkráceni na svých procesních právech, se všemi podklady pro rozhodnutí se mohli seznámit, navrhnout jejich doplnění a vyjádřit se k nim. O tomto svém právu byli poučeni a je zřejmé, že se s podklady pro rozhodnutí seznámili.

Požadavek na to, aby byl vyhotovován protokol o tom, že byl proveden důkaz listinou, která je součástí správního spisu a s níž se tedy mohou účastníci řízení při nahlédnutí do spisu přímo seznámit, považuje soud za přehnaně formalistický a nevidí žádný rozumný smysl k takovému postupu.

Ačkoli to žalobci výslovně v žalobě neuvádějí, lze se domnívat, že tato žalobní námitka se vztahuje především k ohlášení drobné stavby z roku 1997 a odpovědi na toto ohlášení. Pokud jde o tyto listiny, ze správního spisu ovšem vyplývá, že dne 10. 2. 2010 se na pracoviště stavebního úřadu dostavila zástupkyně žalobců a na základě uhrazeného správního poplatku jí byly porýzeny kopie těchto listin. Je tedy zřejmé, že minimálně ve vztahu k těmto listinám nemohlo dojít k žádnému zkrácení práv žalobců, ti totiž měli možnost se s nimi důkladně seznámit, vyjádřit se k nim a nic jim nebránilo v tom, aby v průběhu správního řízení uplatnili své námitky vůči těmto listinám. Pokud se omezili pouze na tvrzení, že tyto listiny nebyly řádně provedeny k důkazu, jde tato jejich procesní taktika plně k jejich tíži.

Správní soudy jsou povolány k tomu, aby poskytovaly ochranu veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob způsobem stanoveným tímto zákonem a za podmínek stanovených tímto nebo zvláštním zákonem. Důvodem pro zrušení rozhodnutí správního orgánu tak může být jediné takové pochybení správního orgánu, které mělo nebo alespoň reálně mít mohlo dopad do veřejných subjektivních práv žalobců. Namítají-li tedy žalobci vady procesního charakteru, je třeba aby nejen specifikovali, s kterým ustanovením a proč byl postup správního orgánu v rozporu, ale také musí uvést, jaký vliv měla nebo mohla mít tato vada na jejich veřejná subjektivní práva.

Také druhá žalobní námitka týkající se souladu stavby s ust. § 25 odst. 1 vyhlášky OTP není důvodná.

Předně nelze spatřovat vadu v tom, že žádný ze správních orgánů ve svém rozhodnutí neuvádí, jak velká má být odstupová vzdálenost, aby byla údržba mezi stavbami možná. Předmětem řízení je konkrétní již existující stavba a stavební úřad (potažmo odvolací správní orgán a následně soud) posuzují tedy pouze soulad této konkrétní stavby s obecnými technickými požadavky na výstavbu a nejsou povinny k tomu, aby se vyjadřovaly k tomu, zda jinak provedená stavba, na jiném místě, z jiného materiálu apod. bude také v rozporu s obecnými technickými požadavky na výstavbu anebo již bude s nimi v souladu.

Ze zamítavého rozhodnutí musí být nicméně zřejmé, s kterým konkrétním ustanovením vyhlášky OTP stavba v souladu není a proč, což žalobou napadené rozhodnutí splňuje, jak bude uvedeno níže.

Podle citovaného ustanovení *vzájemné odstupy staveb musí splňovat požadavky urbanistické, architektonické, životního prostředí, hygienické, veterinární, ochrany povrchových a podzemních vod, státní památkové péče, požární ochrany, bezpečnosti, civilní ochrany, prevence závažných havárií, požadavky na denní osvětlení a oslunění a na zachování kvality prostředí. Odstupy musí dále umožňovat údržbu staveb a užívání prostoru mezi stavbami pro technická či jiná vybavení a činnosti, například technickou infrastrukturu.*

V daném případě není sporu o tom, že obě oplocení jsou bezprostředně vedle sebe a v některých místech se přibližují na cca 5 cm (či ještě méně). Žalovaný k tomu uvedl, že údržba dřevěného oplocení v sobě zahrnuje nátěr a výměnu jednotlivých planěk. Žalobci v žalobě zmiňují, že „plaňky jdou na plotě měnit za pomoci vrutů či hřebíků jen z jedné strany“ – tím ovšem nijak nezpochybňují nemožnost nátěru, který musí být bezpochyby prováděn z obou stran.

Ačkoli jsou pilíře na plotě žalobců jen v určitých odstupech, možnost údržby je pochopitelně nutno posuzovat z hlediska nejméně příznivého místa. Údržba musí být totiž prováděna na celé stavbě oplocení, v celé jeho délce, a bude-li stavba oplocení žalobců znemožňovat údržbu oplocení manželů H. byť jen v části, bude to znamenat rozpor s citovaným ust. § 25 odst. 1 vyhlášky OPTP.

Konečně nelze souhlasit ani s tvrzením, že nemožnost provádění údržby „ze samotné vzdálenosti nevyplyvá“. Vzájemná odstupová vzdálenost obou staveb je dobře zdokumentovaná fotodokumentací založenou ve správním spise a je v daném případě tak nepatrná, že i soudu se jeví taková odstupová vzdálenost zcela vylučovat možnost údržby stavby oplocení osob zúčastněných na řízení. Přístup k tomuto oplocení ze strany pozemku žalobců je pochopitelně zcela nemožný a valnou část nutných udržovacích prací nelze v důsledku existence nyní projednávané stavby provádět ani z pozemku osob zúčastněných na řízení, neboť v několikacentimetrové mezeře prostě nátěr oplocení realizovat nelze.

Ve vztahu ke třetí žalobní námitce týkající se poukazů žalobců na technický stav oplocení manželů H. soud předně poznamenává, že pokud toto plaňkové oplocení vykazuje závady z technického či jiného hlediska, může být tato skutečnost popřípadě důvodem k zahájení řízení o odstranění stavby, nařízení jejích nezbytných úprav či údržby. V každém případě jde – jak bylo výše zdůvodněno – o stavbu existující legálně, a dokud bude trvat existence této stavby, je zapotřebí jí poskytnout ve smyslu ust. § 25 odst. 1 vyhlášky OTP ochranu. Soud nehodlá řešit spory o to, zda manželé H. údržbu svého plotu neprovádějí právě kvůli existenci oplocení žalobců anebo zda na údržbu této stavby rezignovali již dříve, zda je jejich oplocení napadeno dřevokaznou houbou v důsledku existence stavby zděného plotu postaveného žalobci anebo nikoli, protože žádné takové skutečnosti nejsou pro posouzení věci podstatné. Rozhodnou otázkou nemůže být ani pořizovací cena jednoho nebo druhého oplocení.

Žalobci realizovali stavbu oplocení na základě vydaného územního souhlasu, který však byl následně předepsaným způsobem zrušen. K tomuto postupu přitom došlo z důvodů, který mohli s vynaložením potřebné opatrnosti žalobci předvídat (jakkoli jde primárně o důsledek pochybení stavebního úřadu). Důvodem pro zrušení územního souhlasu totiž byl fakt, že žalobci k žádosti o vydání územního souhlasu nedoložili všechny potřebné náležitosti (konkrétně souhlasné vyjádření vlastníků sousedního pozemku, tj. manželů H.). Jde přitom o zákonný požadavek vyplývající zřetelně z ust. § 96 odst. 3 písm. e) stavebního zákona a také z formuláře, na němž byla žádost o vydání územního souhlasu žalobci podána. Žalobci však na příslušné místo formuláře sami uvedli jen údaj, že „stavbou plotu nejsou dotčena práva žádných dalších účastníků“, ačkoli stavbu hodlali provést přímo na hranici svého pozemku a v těsné blízkosti existující stavby stávajícího plaňkového oplocení. V každém případě jde v současnosti o stavbu nepovolenou, kterou lze dodatečně povolit jedině za zákonem stanovených podmínek.

Tvrzení žalobců, že stavba plaňkového oplocení je realizována ze železničních pražců a tedy z odpadu, bylo uplatněno až po lhůtě k podání žaloby, a proto k němu nelze přihlížet. Lze k tomu nicméně zopakovat, že jde o stavbu povolenou a případné závady na této stavbě ať už jakéhokoli charakteru, nejsou předmětem tohoto řízení a je nutno je řešit příslušnými prostředky stavebního práva.

Důvodná není ani čtvrtá žalobní námitka týkající se údajné nepřezkoumatelnosti rozhodnutí obou správních orgánů ve vztahu k nedoplnění žalobci podané žádosti. Žalovaný

ve svém rozhodnutí uvedl, že „žádost již nebylo třeba doplňovat“, protože stavba nevyhovuje vyhlášce OTP. Podle § 51 odst. 3 správního řádu platí, že *je-li v souladu s požadavky § 3 zjištěna skutečnost, která znemožňuje žádosti vyhovět, neprovádí správní orgán další dokazování a žádost zamítne*. Postup správních orgánů tak byl plně v souladu s tímto ustanovením. Správní orgány totiž dospěly k závěru, že stavbu zděného oplocení žalobců nelze dodatečně povolit pro její rozpor s ust. § 25 odst. 1 vyhlášky OTP, nebylo proto třeba zjišťovat žádné další skutečnosti ani by nemělo význam žalobce vyzývat k doplnění jejich žádosti či jim k tomu stanovovat lhůtu, neboť jde o neodstranitelnou vadu žádosti, která musela vést k zamítnutí žádosti.

K páté žalobní námitce se soud vyjádřil již výše.

Důvodná není ani šestá žalobní námitka. Podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona *stavební úřad nařídí vlastníku stavby, popřípadě s jeho souhlasem jiné osobě, odstranění stavby prováděné nebo provedené bez rozhodnutí nebo opatření stavebního úřadu vyžadovaného tímto zákonem anebo v rozporu s ním*

Podle odst. 2 tohoto ustanovení pak *stavbu uvedenou v odstavci 1 písm. b) lze dodatečně povolit, pokud stavebník nebo její vlastník prokáže, že*

a) není umístěna v rozporu se záměry územního plánování, zejména s územně plánovací dokumentací a s územním opatřením o stavební uzávěře nebo s územním opatřením o asanaci území,

b) není prováděna či provedena na pozemku, kde to zvláštní právní předpis zakazuje nebo omezuje,

c) není v rozporu s obecnými požadavky na výstavbu nebo s veřejným zájmem chráněným zvláštním právním předpisem.

Pro dodatečné povolení stavby musí stavebník prokázat (a důkazní břemeno tedy leží na něm) splnění všech zákonem stanovených podmínek citovaných shora a nesplnění (či neprokázání jejího splnění) kterékoli z nich znamená, že stavbu nelze dodatečně povolit. V daném případě správní orgány dospěly k závěru, že stavba není v souladu s obecnými technickými požadavky na výstavbu. Tento závěr je správný, jak již bylo shora uvedeno.

Stavební zákon nepřipouští v takovém případě žádný prostor pro správní uvážení a rozpor stavby s obecnými technickými požadavky na výstavbu není možné žádným způsobem překlenout, prominout ani ignorovat. U takové stavby je nutno žádost zamítnout. (I z tohoto důvodu byl ostatně vadný původně vydaný územní souhlas k této stavbě, neboť rozpor s obecnými technickými požadavky na výstavbu této stavby existuje od samého počátku její existence).

Žalobci se mýlí, tvrdí-li, že nařízení odstranění stavby je sankcí a dovolávají se pro tento případ aplikace zásad správního trestání. Tak tomu není. Řízení o odstranění stavby je reakcí na protiprávní jednání stavebníka, který provedl stavbu bez potřebného povolení ze strany stavebního úřadu anebo ji provedl na základě povolení, které bylo následně zrušeno (možnost projednání takové stavby v řízení o dodatečném povolení stavby žalobci v žalobě ani nezpochybňují, kromě toho jde o řešení správní i soudní praxí všeobecně přijímané). Tento protiprávní stav pak lze odstranit (napravit) buďto tím, že stavba je dodatečně povolena anebo – nejsou-li pro dodatečné povolení stavby splněny podmínky – nařídí se její odstranění. V prvním případě „odpadne“ protiprávnost stavby, v druhém případě „odpadne“ stavba jako

taková a je tedy nastolen stav souladný se zákonem. Vedle tohoto řízení je pochopitelně možno aplikovat též možnosti správního trestání a takovému stavebníkovi uložit pokutu za přestupek nebo jiný správní delikt. Teprve tam je pak možno aplikovat všechny principy správního trestání.

Žalobci dále tvrdí, že správní orgány dostatečně nezkoumaly soulad povolení (či odstranění) stavby s veřejným zájmem. V tomto ohledu se ovšem mýlí. Veřejný zájem je reprezentován mj. i obecnými technickými požadavky na výstavbu a není-li stavba žalobců v souladu s vyhláškou OTP, není a nemůže být v souladu s veřejným zájmem. Stavba je v rozporu s právním předpisy, který nelze nijak zhojit, a nelze proto legalizovat její existenci.

Vzhledem ke shora uvedenému soud žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.

Osoba zúčastněná na řízení má podle § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. V daném případě soud osobám zúčastněným na řízení žádnou povinnost neuložil, a proto jim právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 19. února 2013

Mgr. Jana Brothánková, v.r.

předsedkyně senátu